

Initiala språkfärdigheter i finska – språkberikad undervisning inom svenskspråkig småbarnspedagogik och förskoleundervisning

Minna Pärkkä, Åbo Akademi

Den formella språkundervisningen i Finland har under en längre tid varit under utveckling med ledande målsättning att inleda språkundervisningen allt tidigare. Utöver start i språkundervisningen (med A1-språket) i årskurs 1, ligger fokusen i språkundervisningen alltmer på kommunikativa färdigheter med funktionell vardagsrelevans.

Denna studie fokuserar på språkberikad pedagogik, det vill säga mindre omfattande småbarnspedagogik och förskoleundervisning på två språk där mindre än 25 % av verksamheten ordnas på ett annat språk än verksamhets- eller undervisningsspråket (Utbildningsstyrelsen, 2014, 2022). I det språkberikade programmet inkluderas det andra inhemska språket finska som en del av den svenskspråkiga utbildningen som en lärtig från småbarnspedagogiken till årskurs 9. Finska används sammantaget ungefär 20 minuter i olika situationer under dagen, exempelvis i lärarledd undervisning såsom samlingar och i dagliga rutinsituationer såsom måltider (Hansell & Björklund, 2022).

Syftet med studien är att kartlägga barnens språkfärdigheter i finska i språkberikad småbarnspedagogik och förskoleundervisning. Studien fokuserar på vilka drag som kan identifieras som kännetecknande för informanternas initiala språkfärdigheter i finska. Studiens material består sammanlagt av 49 barnintervjuer. Våren 2022 intervjuades 8 barn i 5-årsgruppen och 12 förskolebarn, och våren 2023 intervjuades 12 barn i 5-årsgruppen och 17 förskolebarn. Intervjuerna genomfördes med hjälp av en handdocka (se t.ex. Forsberg Ahlcrona, 2009). Intervjuinspelningarna består sammanlagt av cirka 14,5 timmar audiodata (ca 18 min/barn) som transkriberades för den tematiska analysen i syfte att identifiera och beskriva informantgruppernas initiala språkfärdigheter utgående från ordförråd, produktion och förståelse (jfr Alvinus, Borglund & Larsson, 2023).

Preliminära resultat visar att det språkberikade programmets mål att utveckla en positiv inställning till finska och en kommunikativ förmåga i språket uppfylls. Resultaten indikerar även att barnens språkfärdigheter är bundna till den pedagogiska kontexten, nivån av bekanthet i verksamheten och muntligt eller visuellt stöd. Vidare visar resultaten att barnen utvecklat en positiv bild av sin förmåga att lära sig finska som det andra inhemska språket.

Nyckelord: Språkberikad småbarnspedagogik, Språkberikad förskoleundervisning, Språkfärdigheter i det andra inhemska språket

Referenser

Alvinus, A., Borglund, A. & Larsson, G. (2023). *Tematisk analys. Din handbok till fascinerande vetenskap*. Studentlitteratur.

Forsberg Ahlcrona, M. (2009). *Handdockans kommunikativa potential som medierande redskap i förskolan*. Göteborg studies in educational sciences 287. Göteborgs universitet.

<https://gupea.ub.gu.se/handle/2077/20889>

Hansell, K., & Björklund, S. (2022). Developing bilingual pedagogy in early childhood education and care: Analysis of teacher interaction. *Journal of Early Childhood Education Research*, 11(1), 179–203.

<https://journal.fi/jecer/article/view/114013/67209>

Utbildningsstyrelsen (2014). *Grunderna för förskoleundervisningens läroplan 2014*. Föreskrifter och anvisningar 2016:1.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/174850_grunderna_for_forskoleundervisningens_laroplan_2014_0.pdf

Utbildningsstyrelsen (2022). *Grunderna för planen för småbarnspedagogik 2022*. Föreskrifter och anvisningar 2022:2b.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Grunderna_for_planen_for_smabarnspedagogik_2022_0.pdf